

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z wniosku J. S.

przy udziale U. S., I. S. i W. S.

o zasiedzenie

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 30 sierpnia 2017 r. sygn. I Ns 1641/11,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 lipca 2023 r.,

wniosku wnioskodawcy o wyłączenie sędziego Sądu Rejonowego del. do Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie A.R. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie, sygn. IV Ca 2204/21,

na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesza postępowanie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 16 listopada 2021 r. wnioskodawca J. S. wniósł o wyłączenie od orzekania w sprawie o sygn. IV Ca 2204/21 sędziego Sądu Rejonowego A. R.

Pismem datowanym na 4 października 2022 r. W. S. poinformował Sąd Najwyższy o śmierci J. S., co wynika także z uzyskanego przez Sąd Najwyższy skróconego aktu zgonu J.S..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie w niniejszej sprawie, z uwagi na śmierć wnioskodawcy, należało zawiesić.

W świetle art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. śmierć strony aktualizuje co do zasady obowiązek sądu zawieszenia postępowania na podstawie W. W takim wypadku zawieszenie postępowania, jak stanowi art. 174 § 2 k.p.c., ma skutek od chwili zdarzeń, które je spowodowały, tj. od chwili śmierci strony. Kontynuowanie postępowania możliwe jest dopiero z chwilą zgłoszenia się lub wskazania następców prawnych zmarłego albo z chwilą ustanowienia kuratora spadku. Powyższe uregulowanie wyklucza możliwość prowadzenia postępowania z udziałem osoby zmarłej jako strony (uczestnika postępowania) oraz ma na celu poszukiwanie osób, które weszły w prawa i obowiązki zmarłego. Prawidłowe ukształtowanie i określenie podmiotów postępowania sądowego należy do podstawowych wymogów procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2022 r., II CSKP 1392/22).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że zaniechanie zawieszenia postępowania i jego kontynuowanie po utracie zdolności sądowej przez stronę, bez wstąpienia w jej miejsce następców prawnych, powoduje nieważność postępowania na podstawie wskazanej w art. 379 pkt 2 k.p.c. (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 7 grudnia 2017 r., V CSK 92/17; z 18 kwietnia 1997 r., III CKN 39/97; oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 czerwca 2022 r., II CSKP 1392/22; z 24 listopada 2017 r., I CZ 108/17; z 18 listopada 2016 r., I CSK 829/15; z 27 lutego 2001 r., I PKN 264/00).

W realiach niniejszej sprawy wnioskodawca J. S. zmarł [...] 2021 r., o czym Sąd Najwyższy powziął wiedzę od W. S., następnie uzyskując także odpis skrócony aktu zgonu wnioskodawcy. Wnioskodawca zmarł już po wywiedzeniu wniosku o wyłączenie sędziego (data wniosku: 16 listopada 2021 r.). Konieczne było zatem zawieszenie trwającego postępowania do czasu ustalenia następcy prawnego.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

MR

[ał]

